

Vidékfejlesztési Program 2014-2020

dr. Viski József

Agrár-vidékfejlesztési Programokért Felelős

Helyettes Államtitkár

Miniszterelnökség

a Helyi Márka kialakítása a Bakonyban projekt éves térségi
találkozója

Zirc

2015. május 6.

Az agrár-vidékfejlesztési támogatások új rendszere

*(alkalmazva mind a KAP I-ben a degressziót,
mind a KAP II-ből az átcsoportosítást)*

- **KAP I. pillér (2015-2020): 7 988 m €**
 - közvetlen támogatások (uniós forrás) – **FM**
 - piaci intézkedések (uniós forrás) – **FM**
- **KAP II. pillér (2015-2020): 4 145 m €** = 3,431 mrd € (EU) + 0,714 mrd € (HU)
 - vidékfejlesztés (uniós és nemzeti forrás) – **ME (Vidékfejlesztési Program – VP)**

Összesen: 12,133 milliárd € (több forrás, mint a 2007-2013-as időszakban)

310 Ft/EURO árfolyamon: 3 761 milliárd forint.

Éves átlagban: 627 milliárd forint.

- + **Nemzeti támogatási jogcímek** (nemzeti forrás) – **FM**

Legfontosabb célkitűzések

- **Munkahelyteremtés**, vidéki munkahelyek megőrzése és fejlesztése (*kertészeti ágazatok, állattenyésztés, élelmiszeripar*);
- **Mikro-, kis- és középvállalkozások** kiemelt fejlesztése, differenciált segítése;
- Versenyképesség javítása, termelési és jövedelembiztonság;
- Környezetkímélő gazdálkodás = erőforrás-hatékonyság;
- Korszerű tudásbővítés, tudástranszfer és innováció;
- Területi kiegyenlítés és fókuszálás;
- Vidéki települések erőforrás-hatékony működése (helyi alapanyagok, szolgáltatások, megújuló erőforrások és együttműködések)

**+ 2 tematikus alprogram: Rövid Ellátási Lánc (REL)
Fiatal Gazda (FIG)**

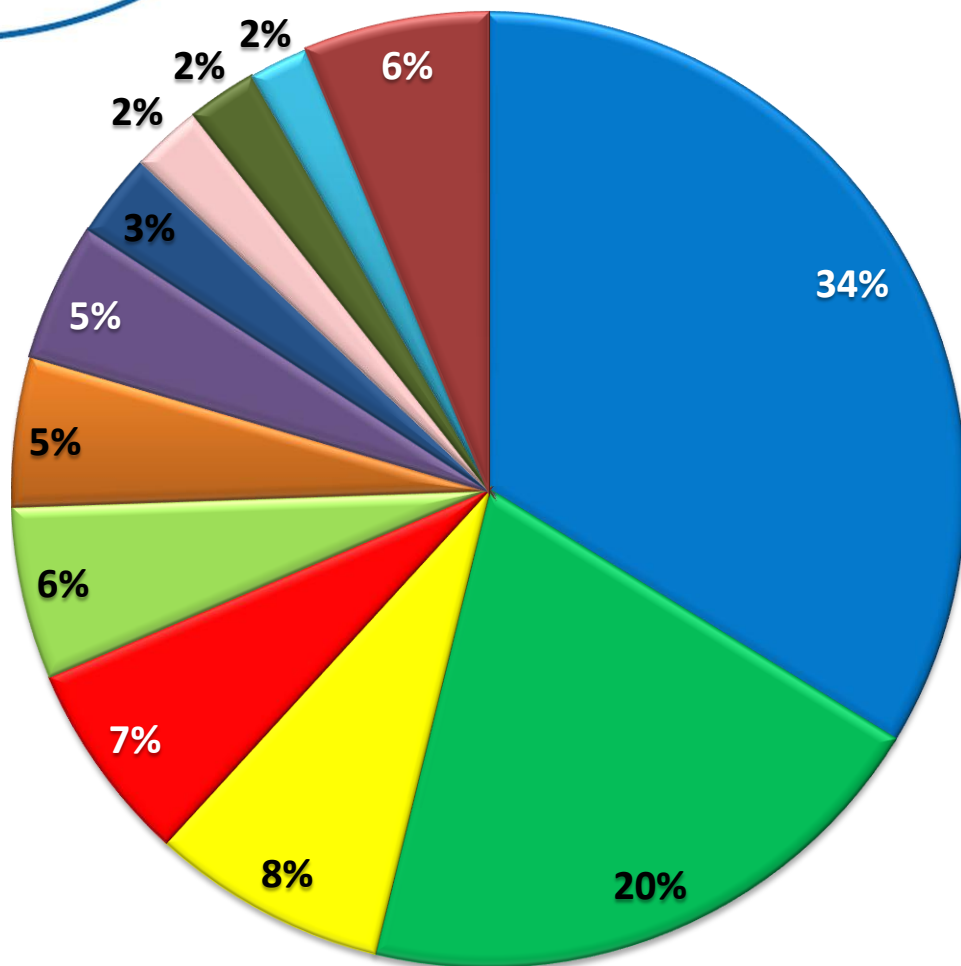

Főbb változások a 2007-2013 időszakhoz képest

- **Új eljárásrend! Az egységes rendszerhez illeszkedő eljárásrend** a VP végrehajtására *(az ÚMVP-re 2006-2007-ben készített, közigazgatási alapú, túlszankcionáló és bonyolított eljárásrend helyett).*
- Merev tengelyek helyett rugalmas **prioritások** (6 prioritás).
- A VP **középpontjában** is **a KKV-k** lesznek.
- **Munkaigényes ágazatok** kiemelt fejlesztése *(zöldség- és gyümölcsstermesztés, állattenyésztés, élelmiszeripar)*
- **Egyszerűsítés**
 - Egyszerűsített támogatás-típusok bevezetése (egyösszegű átalány, egységköltség, %-ban meghatározott átalányalapú finanszírozás)
 - Egyszerűsített elbírálás (adott összeghatárig a fejlesztések egyszerűsített követelményei és elbírálása)
- Az **előleg, saját teljesítés, természetbeni hozzájárulás**, valamint a **használt eszköz** alkalmazásának lehetősége is megjelenik

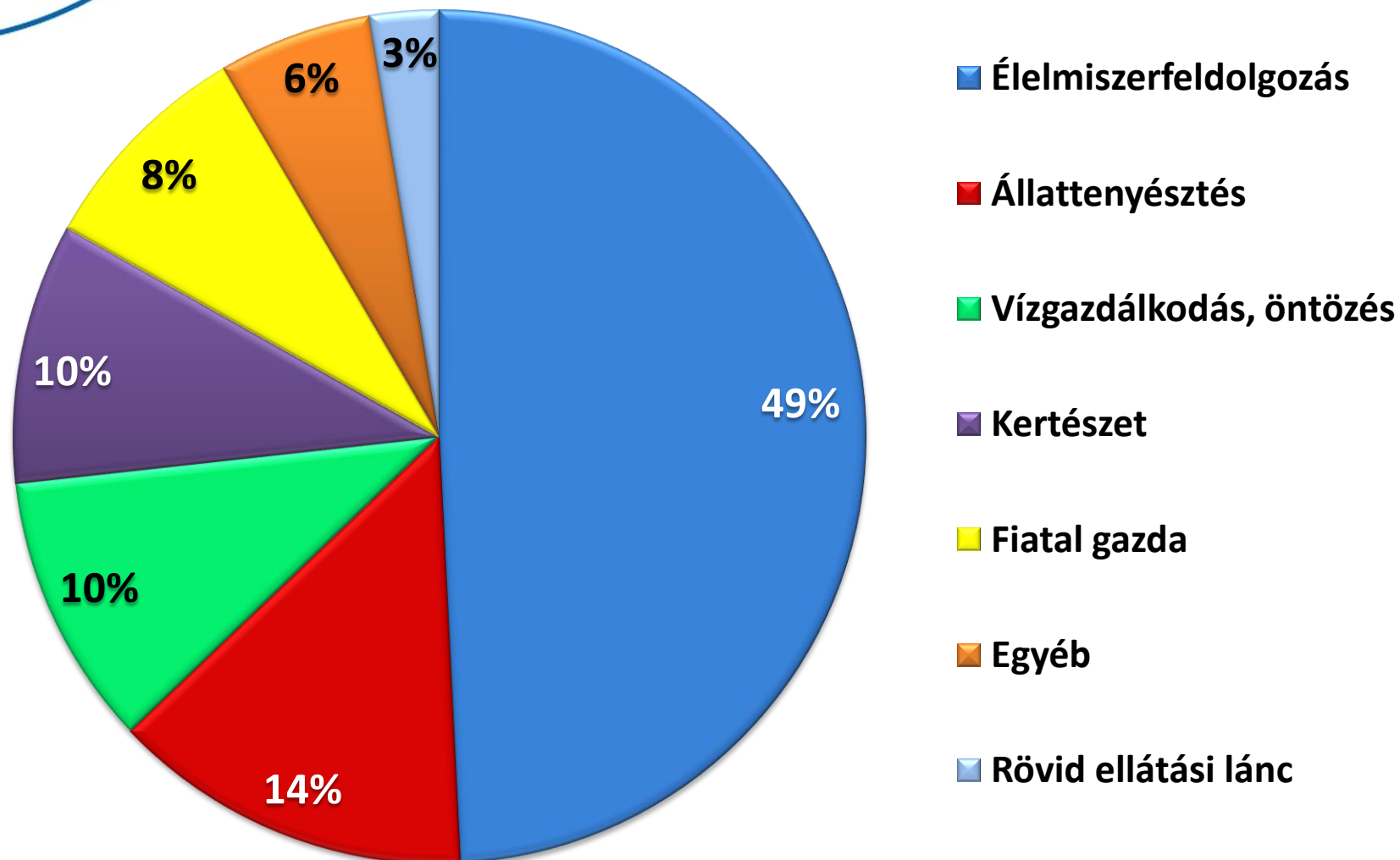
Tervezett VP források megoszlása

- Beruházás tárgyi eszközökbe
- AKG + öko. gazd.
- Mg-i üzemek fejlesztése
- Alapvető szolg. és falumegújítás
- Natura 2000 + Víz Direktíva +TEHÁT
- Erdőterületek beruházás
- Helyi fejlesztés CLLD
- Állatjólét
- TS
- Kockázatkezelés
- Termelői csoportok
- Egyéb: tudás transzfer; erdő-környvéd.; együttműködés alapú fejl.; szaktanácsadás; minőségi rendszerek; mg-i termelői potenciál

Tervezett VP források - beruházások

A VP benyújtása, a tervezés állása

- A VP **tervezése jelenleg is folyik**: Magyarország Kormánya társadalmi egyeztetés után hivatalos tárgyalásra nyújtotta be a VP-t az Európai Unió számára, tartalma kapcsán folyamatosan zajlanak az egyeztetések az Európai Bizottsággal;
- Február 28-án zárult a program teljesen nyilvános **társadalmasítása**, jelenleg az ott kapott észrevételek feldolgozása zajlik;
- A program **Stratégiai Környezeti Vizsgálata** márciusban zárult;
- A program újbóli benyújtása: **2015. április**;
- A VP EU-s elfogadása **2015. májusra** várható;
- Az elfogadását követően az egyes pályázatok meghirdetése **2015 nyarától**.

Kertészeti támogatások

Tervezett keret: 220 millió euró, mintegy 70 milliárd Ft (csak a kertészeti ágazat, de akár öntözésfejlesztési, élelmiszeripari és kockázatmegelőző beruházásokon keresztül is).

Műveletek:

- **Kertészet versenyképességének javítása.**
- **Az energiafelhasználás hatékonyságának javítása** a kertészeti ágazatokban.
- **Fiatal Gazdálkodók kertészeti technológia- és eszközfejlesztése.**

Fő célterületek:

- **Új, építéssel járó kertészeti technológia:** fedett termesztő-berendezések, hűtőházak, tárolók, manipulálók, kapcsolódó beépített technológia stb.
- **Építéssel nem járó kertészeti eszköz beszerzés:** erő- és munkagépek, a post-harvest tevékenység eszközei.
- **Ültetvénytelepítés és -korszerűsítés:** új ültetvények telepítése, meglévő ültetvények felújítása, korszerűsítése, fajtaváltás, művelésmód-váltás.
- **Erőforrás-hatékonyság javítás:** épületenergetikai, épületgépészeti felújítás, technológiai korszerűsítése, megújuló energiaforrást biztosító technológiák beszerzése és korszerűsítése.
- **Geotermikus energiaellátás:** termálkút beruházások, használt termálvíz kezelését szolgáló technológiák beszerzése, korszerűsítése, visszasajtolást szolgáló beruházások.

A szőlészet és borászat támogatási lehetőségei

A borászat versenyképességének javítása külön jogcím lesz! (4.2.3)

- 2015-2020 között **20 milliárd Ft elkülönített forrás**, így nem kell a teljes élelmiszeriparral versenyezni.
- A beruházás versengő pályázatos: a benyújtandó pályázat, különösen üzleti terv egészének értékelése alapján rangsorolva kerül felállításra a ponthatár.
- **Támogatási irányok**:
 - hozzáadott érték növelése, kapacitásbővítés (az értékelés fókusza: versenyképességi cél);
 - erőforrás-hatékonyság javítása (az értékelés fókusza: környezeti és klíma célok);
 - vegyes célú/tartalmú beruházás
- **Közös beruházások** előnyt élveznek (pl. palackozó, hűtő, disztribúció, stb.)
- **Elismerhető költségek**:
 - borászati technológiai beruházások;
 - a technológiai célokat **közvetlenül szolgáló építési munkák** (de: ingatlanvásárlás NEM);
 - informatika, know-how;
 - járulékos költségek (tervezés, engedélyezés, stb.)

Állattenyésztési támogatások

Versenyképesség fejlesztése

Cél: az állattartó gazdaságok versenyképességének és energiahatékonyságának javítása, valamint az ágazatban foglalkoztatottak számának növelése

Keretösszeg: 237 millió euró (kb. 74 Mrd Ft)

A művelet célterületei:

- építéssel járó technológiák, valamint az állattartáshoz szükséges gépek támogatása;
- energiafelhasználás csökkentése, a hatékonyság javítása;
- trágyatárolás eszközeinek és infrastruktúrájának támogatása;
- fiatal gazdálkodók kiemelt támogatása;
- agrár-innovációs operatív csoportok támogatása.

Támogatási intenzitás: 40-50% (kollektív beruházás esetén +10%)

Állattenyésztési támogatások

Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának megőrzése

Cél: a mezőgazdasági genetikai erőforrások és a védett őshonos és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták megőrzése

Keretösszeg: 57 millió euró (kb. 17 Mrd Ft)

A művelet célterületei:

- in vitro génmegőrzés támogatása;
- ex situ génmegőrzés támogatása;
- in situ génmegőrzés támogatása;
- genetikai beszűkülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása.

Fiatal gazdák támogatása a VP 2014-2020 keretében

Fiatal Gazda Tematikus Alprogram (FIG)

Cél: Fiatal és képzett mezőgazdasági szakemberek számára lehetőség biztosítása új mezőgazdasági vállalkozás létrehozására (akár **állattenyésztés** is).

Keretösszeg: 122 millió euró

Jogosultsági feltételek:

- a pályázat benyújtásakor **40 évesnél nem idősebb** természetes személy;
- **első alkalommal** kezd a gazdálkodásba;
- **legalább 6000, de legfeljebb 25 000 STÉ** értékű termelési potenciállal kizárólagosan rendelkezik (pl. termőföld esetében földhasználati bejelentés);
- a pályázat benyújtásától számított **6 hónapnál nem régebben mezőgazdasági egyéni vállalkozói regisztrációt kezdeményezett** az illetékes hatóságnál;
- gazdasági tevékenysége fejlesztésére megalapozott, fenntartható **üzleti tervet nyújt be**;
- elismert mezőgazdasági jellegű **szakismerettel rendelkezik**.

Fiatal gazdák támogatása a VP 2014-2020 keretében

Fiatal gazdák beruházás támogatási kedvezményei

Mezőgazdasági beruházási támogatások esetén *(pl. kertészet, állattenyésztés, öntözésfejlesztés)* külön **130 millió eurós** forráskeret fiatal gazdák számára.

Az a pályázó, aki a benyújtás időpontjában:

- 41. életévét még nem töltötte be,
- nem régebben, mint öt éve gazdálkodik,

az a tervezetten 50%-os alaptámogatási intenzitás mellett **+10% többlettámogatási intenzitásban** részesül, függetlenül az előző vagy mostani időszak FIG induló támogatás elnyerésétől.

Tervezetten lehet **mikrohittel** kombinálva vagy "hozott hitelhez" **kamattámogatás** egybeszámítása is *(kivéve a FIG induló támogatást)*.

Rövid Ellátási Lánc tematikus alprogram

Cél: közös piacra jutás megszervezése, előnyeinek együttes kihasználása, pl. közétkeztetés, fizikai piac, e-kereskedelem, vendéglátás, stb.

Rövid lánc: max. **1** közvetítő szereplő, (de leginkább közvetlen csoportos)

Szereplők: (= REL Együttműködés tagok): KONZORCIUM

- Mezőgazdasági mikro- vagy kisvállalkozások (min. 5)
- REL Szervező (referenciával rendelkező non-profit szervezet)

Tevékenységek:

- Képzés (kötelező és a tagok által választott)
- Szaktanácsadás (kötelező és a tagok által választott)
- Közös /egyéni piacra jutási beruházások

Támogatás menete – 2 fordulós pályázat és összesen max. 3 év projekt-idő:

- Együttműködés megalakítása / Üzleti terv kialakítása (benne: közös és egyéni fejlesztési tervek, elemek)
- Megvalósítás: piacra jutás megszervezése/felépítése (szervező) + a piacra jutást célzó beruházások (közös és egyedi)

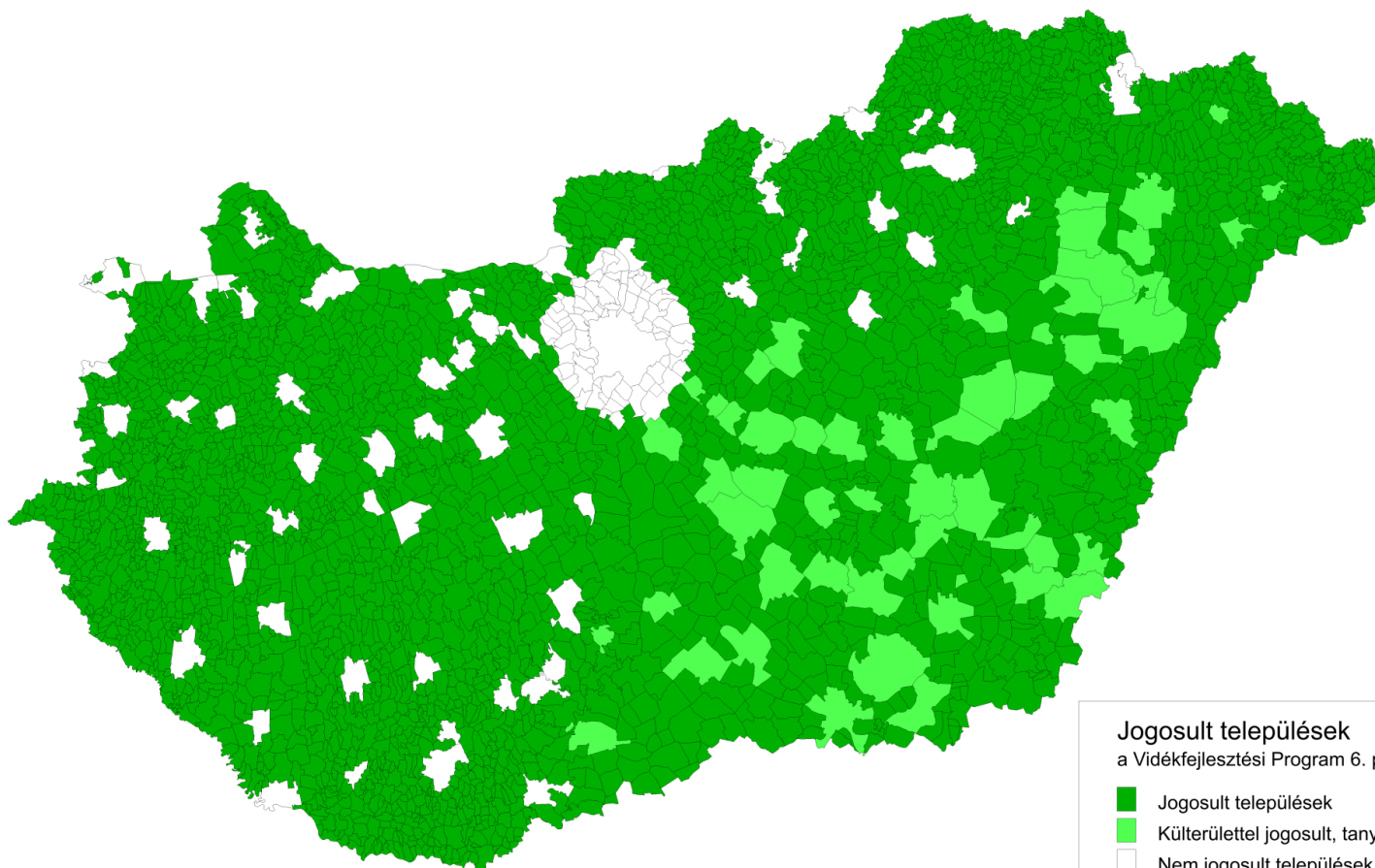

Vidéki térségek eszközei a Vidékfejlesztési Programban

Jogosult települések a 6. prioritásban

Jogosultak: Vidéki térségek = mint az előző programban (falvak + városok 10 000 lakosig)

Vidéki térségek eszközei

Eszközök:

- 1) Nem mezőgazdasági tevékenységek indítása
- 2) Nem mezőgazdasági tevékenység folytatása
- 3) Együttműködési: Kis gazdasági szereplők közös projektjei/fejlesztései
- 4) Együttműködési: Szolidáris gazdálkodás és közösség által támogatott mezőgazdaság
- 5) Vidéki területek kis infrastrukturális fejlesztései / helyi alapszolgáltatások infrastrukturális fejlesztései
- 6) LEADER

ÚJ: A Helyi Akciócsoport (LEADER Egyesület) működési finanszírozása egyszerűsített, átalány módon (= rész-hozzájárulás)
+ dolgozhat „kifelé” is = helyi fejlesztési „ügynökség”

Vidéki térségek eszközei I.

Nem mezőgazdasági tevékenységek indítása (Diverzifikáció, 6.2. művelet)

Diverzifikáció (on-farm): mezőgazdasági termelő által nem mezőgazdasági tevékenység indítása. Jellemzően turisztikai vagy kézműves tevékenység, de bármi más, pl. helyi szolgáltatás is lehet

Ügyfél az önk. által alakított szociális szövetkezet is!

Témakörök:

- Kézműves tevékenységek
- Kisipari tevékenységek
- Turisztikai szolgáltató tevékenységek

Támogatás:

- **Induló** mikroállalkozások támogatása (40.000 euró)
- Üzleti terv alapján átalány (5 évre degresszív módon 50-30-20%)
- Az első kifizetést követő további igénylések az üzleti terv teljesítése előrehaladásának függvényében, legkorábban az első igényléstől számított 36 hónap elteltével tervezhető és igényelhető.

Átalány-költség (egyszerűsített): 40 000 €/5 év - üzleti terv alapján

Vidéki térségek eszközei II. Nem mezőgazdasági tevékenységek fejlesztése (Diverzifikáció, 6.4. művelet)

- **Nem mezőgazdasági tevékenység folytatása** (kézműves, turisztika, stb.)
- A fejlesztéssel érintett tevékenységét a fejlesztéssel azonos település közigazgatási területén, vagy attól nem több, mint 40 km-re végzi,
- Ügyfél az önk. által alakított szociális szöv. is!

Témakörök:

- Kézműves tevékenységek
- Kisipari tevékenységek
- Turisztikai szolgáltató tevékenységek

Támogatás:

- támogatási intenzitás: 50-70% (max: 100.000 euró)

Vidéki térségek eszközei III. Együttműködések támogatása

Kis gazdasági szereplők közötti együttműködések (16.3. művelet)

- Típusai:
 - Mezőgazdasági és mezőgazdasági típusú vállalkozások
 - Mezőgazdasági és nem mezőgazdasági típusú vállalkozások

A szolidáris gazdálkodás és a közösség által támogatott együttműködések (16.9 művelet)

- szociális, egészségügyi, szemléletformáló, oktatási, stb. tevékenységek támogatása
- Eszközei: Képzések, tervek, tanulmányok, készségfejlesztések, marketingtevékenységek

Vidéki térségek eszközei IV. Kisméretű infrastruktúra-fejlesztések a vidéki térségekben (7.2. művelet)

Változás: új épület NEM, költségtakarékosság IGEN! Pl.: helyi megújuló (mg-i vagy erdőgazdálkodási eredetű) fűtésrendszerre áttérés

- Helyi **külterületi közutak** fejlesztése
- Helyi termékértékesítést szolgáló **piac** infrastruktúra-fejlesztése
- Állami/önkormányzati funkciót magában nem foglaló közösségi funkciókat ellátó létesítmények **energetikai célú** fejlesztések
- Településképet meghatározó épületek **külső felújítása**
- Autonóm természetközeli szennyvízkezelési megoldások, egyedi szennyvíz-tisztító kisberendezés **2000 LEE** alatt
- **tanyás térségek** külterületein a villamos energia, vízellátás és szennyvízkezelés lokális, egyedi megoldásainak támogatása

Támogatható tevékenységek:

- *Kisméretű infrastruktúra fejlesztés:* max. 50 millió Ft, támogatási intenzitás: 95%
- *Megújuló energetikai fejlesztés:* max. 50 millió Ft, támogatási intenzitás 95%
- *Lokális szennyvízkezelési fejlesztés:* max. 100 millió Ft, támogatási intenzitás 95%
- *Természetes személy (pályázó):* max. 6 millió Ft, támogatási intenzitás 65%

Támogatás összeg: 6-100 M Ft, támogatási intenzitás: max. 95%

Vidéki térségek eszközei V. Alapvető szolgáltatások fejlesztése a vidéki térségekben (7.4. művelet)

Az alintézkedés célja:

- Alapvető szolgáltatásokhoz, közösségi élethez való hozzáférés javítása a kistelepüléseken
- Vidéki térségek szolgáltatásokkal való ellátottságnak fejlesztése
- Helyi **közösségi térhálózat** kialakítása, bővítése
- **Vagyonbiztonság**, a vidéki gazdálkodások működési feltételeinek javítása
- Vidéki életminőség javítása

Támogatható tevékenységek:

- **Közétkeztetés** infrastrukturális feltételeinek fejlesztése
- Többfunkciós **közösségi/szolgáltató központ** létrehozása és fejlesztése
- Falu és tanyagondnoki, polgárőri, mezőőri, hegyőri szolgálathoz jármű/eszközbeszerzés
- Önkormányzati tulajdonú közforgalmú utak kezeléséhez, javításához munkagépek beszerzése

A projektek 100%-os intenzitás mellett támogathatók.

Vidéki térségek eszközei VI.

LEADER

LEADER (4 művelet):

1. helyi fejlesztési stratégiák készítése (minőségi kiválasztás: stratégiai fókusz, helyi szükségletek, valamiben újszerűség, a VP-ben felsorolt fókuszterületek megjelenése)
2. helyi stratégiák megvalósítása (helyi pályáztatás);
3. együttműködések (nagyobb hangsúly a valódi együttműködéseken – pl. város- vidék);
4. szervezés és működés (feladat-finanszírozás)

Támogatási összeg max.: 20 MFt / támogatott helyi projekt

LEADER

Helyi Fejlesztési Stratégiák megvalósítása (19.2. intézkedés)

- IV. Tengely LEADER program „utódja”
- HFS megvalósításához kapcsolódó támogatás
- Központilag meghatározott fejlesztési forrás
- Stratégiai céljainak megfelelően – HACCS-ok által kialakított műveletek és támogatási konstrukciók alapján (IH-val együttműködés)
- Szakmai/tartalmi értékelés a HACCS-ok feladata

LEADER

Térségek közötti és nemzetközi együttműködések (19.3. intézkedés)

- célja új megoldások ösztönzése
- helyi szereplők térségen kívüli, nemzetközi együttműködések, kapcsolatrendszer bővítése
- megszerezhető kompetenciák fejlesztése, új tudás becsatornázása
- nem kizárólag tapasztalatcsere >> hanem alkalmazható eredmények elvárása
- feltétel, hogy minden partner részt vegyen + részesüljön az eredményekből

LEADER helyi fejlesztési stratégiák kidolgozása

- **nagyobb hangsúlyt fektet a Helyi Fejlesztési Stratégiák minőségére** (stratégiai fókusz, helyi szükségletek, újszerűség, VP-ben felsorolt fókuszterületek megjelenése)
- előkészítő támogatás nyújtása (kapacitásfejlesztés, megalapozó vizsgálatok, a HFS közösségi tervezés eszközeivel történő elkészítésének finanszírozása)
- HFS-ek **kiválasztási folyamatába beépített részletes értékelés**
- A Helyi Akciócsoport (LEADER Egyesület) működési finanszírozása egyszerűsített módon + dolgozhat „kifelé” = helyi fejlesztési „ügynökség”
- **Működés:**
- Nagyobb hangsúly kapnak a helyi közösségek aktivizálása és segítése a HFS céljainak megfelelő projektek kialakításában és megvalósításában
- **elszámolások egyszerűsítése**

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

